



Oostzeedijk beneden, 11 november 1944
(Nationaal Archief / Collectie Spaarnestad Photo)

Stichting Razzia Monument Rotterdam

Kamer van Koophandel Rotterdam
77939050

RSIN nummer
8612062665

Culturele ANBI status
Goedkeuring Belastingdienst
9 juni 2020

Bankrekening ABN AMRO
NL63 ABNA 0881 346 179

Website
www.razziamonument.nl

Facebook
www.facebook.com/razziamonument

LinkedIn [www.linkedin.com/company/
razzia-monument-rotterdam](https://www.linkedin.com/company/razzia-monument-rotterdam)

Redactie Nieuwsbrief
Rob B. Tol
Jan Willem Cleijpool
info@razziamonument.nl

Van het bestuur

Ondanks de vakantieperiode is er door onze vrijwilligers weer veel werk verzet. Wij nemen u graag mee in wat is bereikt.

De fondsenwerving is goed op stoom. Scholieren worden in diverse leerprogramma's betrokken in samenwerking met de Scholengemeenschap Albada en het Gemeente Archief. De kunstenaarsselectie is afgerond en de laatste stappen worden gezet in de goedkeuring voor de locatie.

Ook mochten we een aantal mooie gesprekken voeren die we onze lezers niet willen onthouden.

Vriendelijke groet namens,
Stichting Razzia Monument Rotterdam



René Versluis
Voorzitter



Jan Willem Cleijpool
Secretaris - Penningmeester



Gerard Cox Ambassadeur Razzia Monument Rotterdam

Foto: Gerard Cox in gesprek met mede-initiatiefnemer Jan Willem Cleijpool

We spreken Gerard Cox op een terrasje in Rotterdam. Geleidelijk aan komen zijn herinneringen aan de grote razzia weer boven. Met zijn ouders, broer en net geboren zusje woonde hij destijds tweehoog aan de Bree op Rotterdam Zuid.

Was ist loss?

Op 10 november 1944 belt een Duitse soldaat aan, die gelijk naar boven stormt. Zodra hij huize Cox binnenkomt, brult Gerard's vader impulsief: "Was ist loss?"

De jonge soldaat is klein van stuk en kennelijk erg onder de indruk van zowel het stemgeluid als het postuur van die grote Nederlandse kerel. Hij doorzoekt het hele huis, kijkt daarbij nog even in de wieg maar ook daar ligt geen onderduiker. Geheel verbouwereerd verlaat hij het huis. Kennelijk zonder het besef dat vader Cox wel degelijk in de doelgroep van de razzia valt.....

Het is trouwens wel vaker voorgekomen dat vader Cox door zijn flinke voorkomen en nadrukkelijk stemgeluid indruk maakt in de oorlog. Op die manier weet hij daarmee ook een keer een groepje NSB'ers af te poeieren die het op hem voorzien hadden.

Eindeloos lange rijen mannen

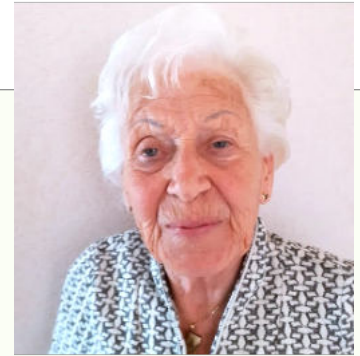
Later die dag lopen eindeloos lange rijen mannen naar het verzamelpunt bij het Stadion Feyenoord. Dat indrukwekkende beeld blijft voor eens en altijd op het netvlies van Gerard gebrand.



Gerard is een enorm voorstander van het monument en steunt het burgerinitiatief dan ook van harte:

"Het is goed dat deze enorm ingrijpende Rotterdamse oorlogsgeschiedenis eindelijk de aandacht krijgt die het verdient. Het is belangrijk dat op een mooie plek in de stad een waardig monument ter nagedachtenis en overpeinzing verrijst. Graag roep ik mensen uit alle generaties op om het plan te ondersteunen. Dit oorlogsdrama mag werkelijk nooit vergeten worden. Het aantal directe slachtoffers is enorm geweest. Niet alleen onder de gedeporteerden zelf, maar ook bij alle achterblijvers. Het echoot ook nog altijd na bij de volgende generaties."

We spreken af dat Gerard ons helpt om het initiatief bij een breed publiek bekend te maken. Met zijn toezegging zijn we als initiatiefnemers uiteraard bijzonder verheugd. We kijken dan ook uit naar de verdere samenwerking.



Hij kwam niet meer terug

Ati Fijnnaart is elf jaar als de razzia plaatsvindt. In de nacht van 9 op 10 november 1944 wordt haar vader van zijn bed gelicht. Bij zijn afscheid zegt hij: "Ik kom gauw terug!" Maar, hij kwam niet meer terug.

Vader Jan werkt in die tijd bij het Fyffes bananen-importbedrijf en heeft een voorraadjie eten aangelegd. Het gezin woont in een bovenwoning aan de Van Reijnstraat in Rotterdam - Crooswijk.

Als zevenendertig jarige is hij één van de ruim vijftigduizend mannen en jongens die in Rotterdam en Schiedam tijdens de razzia worden opgepakt. Moeder en dochter slaan zich door de hongerwinter heen. Per brief laat vader vanuit Duitsland weten dat hij te werk is gesteld in het plaatsje Hütten.

Atie vertelt: "Volgens zijn brief maakte hij het goed. Hij werkte er met enkele mannen uit onze straat. Bij een familie uit de buurt mocht hij af en toe eten en hij kon z'n vuile was brengen. Dat stelde ons tot op zekere hoogte gerust.

Enkele buurmannen waren uit Duitsland gevlucht na een bomaanslag. Ze hadden Rotterdam weten te bereiken, maar ze brachten ons slecht nieuws. In Duitsland moesten ze op een zeker moment de schuilkelder in vanwege het luchalarm. Met vijf buurtgenoten uit Rotterdam vluchtte mijn vader de kelder in, maar Duitse soldaten stuurden hen weer naar buiten. Daar stonden kisten met munitie en die werden toen juist geraakt. Vader kwam daarbij om het leven. Hij is begraven op een ereveld op het Stoffeler Friedhof in Düsseldorf.

Ieder jaar bezocht ik de herdenking in de vorm van een lunch in het bijzijn van de Nederlandse consul-generaal. Ook ga ik altijd naar de jaarlijkse herdenking in het Feyenoordstadion. De mogelijkheid om deze herdenkingen bij te wonen, biedt troost. Maar mijn vader heb ik er niet mee teruggekregen. Het razzia monument vind ik een prachtig initiatief voor iets wat zeker nooit vergeten mag worden".

Financiële steun

Wilt u een financiële bijdrage leveren aan het monument?
U kunt uw gift overmaken op:

Bankrekening:

NL63 ABNA 0881 346 179

Ten name van:

Stichting Razzia Monument Rotterdam

Vanwege onze culturele ANBI status kunnen particuliere en zakelijke giften fiscaal vriendelijk worden gedaan. Meer informatie is te vinden op de website van de [Belastingdienst](#).



In gesprek met Jaap Smit, Commissaris van de Koning in Zuid Holland

De razzia uit 1944 dient een gezicht te krijgen

"Het wordt steeds belangrijker om de persoonlijke verhalen van oorlogsslachtoffers te vertellen, ook over de razzia in Rotterdam van november 1944. Die gebeurtenissen dienen een gezicht te krijgen.

We moeten nooit vergeten tot welke verschrikkelijke dingen wij als mensen in staat zijn en wat wij elkaar kunnen aandoen": aldus Jaap Smit, tevens vicevoorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.



Het verhaal van opa

Smit vertelt dat zijn grootvader nooit over de oorlog sprak. Op een avond besloot de toen ongeveer 22-jarige Smit niet te vertrekken voordat hij het verhaal te horen kreeg. Uiteindelijk stemt opa in met de dringende vraag van zijn kleinzoon. "Het was een overlevingsverhaal van iemand die niet wist wat hem overkwam en daar moest doen wat hem opgedragen werd. Hij is lopend en deels fietsend teruggekomen en stond uiteindelijk half 1945 weer voor de deur."

Het verhaal maakte een enorme indruk op hem. "Je moet je voorstellen dat je van de straat wordt geplukt door iemand die jouw lot in zijn handen neemt en bepaalt wat jij gaat doen. Ik kan me dat niet voorstellen."

Vrijheid

Jaap Smit vervolgt: "Je kunt hier gewoon gaan en staan waar je wil. Je kunt zeggen wat je wil, en het leven leiden wat je wil. Het is nu even wat beperkt door de coronamaatregelen, maar je moet je eens realiseren dat er iemand stampend door de straten loopt en jou in je kraag pakt, echt onvoorstelbaar".

Dat geeft aan hoe belangrijk vrijheid is, hoe belangrijk het is dat wij die verhalen aan elkaar blijven vertellen en dat we er zuinig op zijn in heel ons land.

De [toespraak op de Dam op 4 mei](#) werd dit jaar verzorgd door André van Duin. Aan het begin van zijn speech verwees hij naar zijn jeugd in een platgebombardeerd Rotterdam en over zijn zwijgzame vader die na de razzia in Rotterdam tewerkgesteld werd in Duitsland.



Het Prins Bernhardfonds & Razzia Monument Rotterdam

Jaap Smit is vice-voorzitter van het Prins Bernhardfonds. Dit fonds ondersteunt het Razzia Monument met een mooie donatie. Smit doet graag een oproep aan iedereen om hetzelfde te doen.



**PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS**



Even voorstellen - Harry van Huut

Harry is na zijn pensionering sinds februari 2021 actief betrokken bij onze stichting. Hij is ruim 40 jaar werkzaam geweest als projectleider bij de rijksoverheid op het gebied van de ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer en waterhuishouding. Hij verzorgt als vrijwilliger voor het Razzia Monument contact met het [Arolsen-archief voor Nazi slachtoffers](#), doet historisch onderzoek naar de Razzia en is bezig met de voorbereiding van een educatieprogramma voor scholieren.

Dagboek

In de nalatenschap van mijn vader vond ik een dagboek dat hij bijgehouden had tijdens zijn gedwongen tewerkstelling samen met zijn broer op een spoorwegemplacement in de buurt van Krefeld vanaf november 1944. Mijn vader doet daarin verslag van hun ontberingen, de bombardementen op het emplacement door de geallieerden en de belevenissen tijdens de vlucht. Het dagboek heeft een happy end: mijn vader werd in Duitsland verliefd op een vrouw, die mijn moeder zou worden. Zij werkte in de keuken van een oorlogslazaret. Na de oorlog trouwden ze.

Momenteel ben ik bezig met de bewerking van het dagboek van mijn vader. Dat vergt behoorlijk wat zoekwerk. Het toeval wil dat ik daarbij ook gebruik kan maken van het dagboek van de vader van mede-initiatiefnemer René Versluis. Tot onze verrassing kwamen wij erachter dat onze beide vaders op hetzelfde transport zijn gesteld en op hetzelfde emplacement hebben gewerkt.

Facebook

Razzia Monument Rotterdam is al geruime tijd te vinden op het netwerk van [Facebook](#).

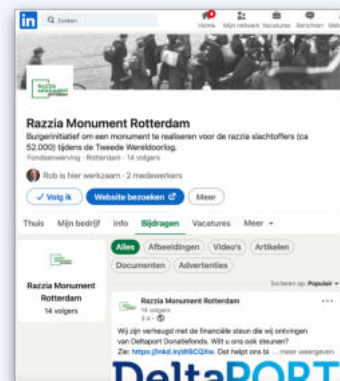
We roepen de lezers van de nieuwsbrief van harte op, onze Facebookpagina te gaan volgen en de berichten daarop te liken en te delen. Zo helpt u mee de bekendheid van het Razzia Monument Rotterdam verder te laten groeien.



LinkedIn

Naast Facebook is ook een pagina ingericht op het zakelijke netwerk [LinkedIn](#).

Maakt u gebruik van LinkedIn? Deel en like dan onze berichten. Op eenvoudige wijze wordt daarmee uw eigen netwerk ingezet om het initiatief voor het Razzia Monument Rotterdam breed onder de belangstelling te brengen.



Onze donateurs

We zijn bijzonder verheugd over het toenemend aantal donaties dat we van particulieren mogen ontvangen. Ook scharen zich steeds meer fondsen en bedrijven achter het initiatief, waaronder:



Wilt u ook doneren? Vanwege onze Culturele ANBI status kan dat fiscaal vriendelijk, raadpleeg onze [website](#).

Onze partners

Bij het realiseren van het monument ontvangen we veel support van:



Tot slot

In de volgende editie die wij in oktober verwachten, denken we meer te kunnen zeggen over het ontwerp van het monument en de geweldige locatie die is beoogd. Ook besteden we aandacht aan de invulling van diverse scholenprojecten waaronder, naast een maatschappelijk/historisch leertraject, een muzikaal project rond het thema razzia.

Daarnaast zetten we weer een vrijwilliger in de spotlights en zoemen we in op een mooie samenwerking met het Arolsen Archief. Ook komt weer een slachtoffer van de razzia aan het woord.

Tot slot gaan we qua planning van de realisatie nog altijd uit van de onthulling in november 2022.

Vriendelijke groet namens,

Stichting Razzia Monument Rotterdam

René Versluis en Jan Willem Cleijpool (Bestuur), Rob Tol (Redactie Nieuwsbrief)

Mail: info@razziamonument.nl